

**ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА
ВИВОДИМІСТЬ КУРЧАТ КРОСУ “ПРОГРЕС”***

М.В.АРХАНГЕЛЬСЬКА – пошукувач, Херсонський ДАУ

Важливе значення для сучасного птахівництва має використання біологічно – активних речовин на стадії ембріогенезу з метою підвищення виводимості і збереженості молодняку сільськогосподарської птиці. Їх запас в яйці в момент закладки в інкубатор разом з поживними речовинами визначає подальший ембріональний розвиток.

Аналіз літературних джерел показав, що найбільшої уваги заслуговує глибинна обробка інкубаційних яєць як з метою дезинфекції, так і введення біологічно активних речовин.

За літературними даними для підвищення виводимості і збереженості молодняку в птахівництві дослідники найчастіше використовували бурштинову кислоту (Нестеров В.В., 1997, Мудрий І.Н., 1970, Акопян В.І., 1987, Чугунов А.М., 1997, Гугунова І., 1997, Гордеев В.В та ін., 1996, Лузбаров К.В., 1995, Кондрашова М.І. та ін., 1996) При цьому були одержані позитивні результати Наприклад Ариков А.А. (1991) проводив передінкубаційну обробку яєць м'ясних курей розчинами бурштинової і щавлевої кислот. Виводимість зросла відповідно на 12,8 і 8,7%. Окрім цього, збільшилась життєздатність курчат у постембріональний період. За даними В.В.Нестерова (1997), обробка яєць янтарною кислотою призводить до підвищення виходу конденційних курчат на 6-10% та збільшення у їх крові вмісту гемоглобіну, еритроцитів. Ембріопротективну дію янтарної кислоти також підтверджує повідомлення М.І.Кондрашової та ін. (1996). За даними В.Г.Астахова (1988), обробка яєць перед інкубацією 0,1% р-ом бурштинової кислоти дозволяє підвищити вивід на 5,9% і збільшити вихід здорового кондиційного молодняку. Обробка щавлевою кислотою також дала деякою мірою кращі результати порівняно з контрольною групою.

Ряд дослідників вказує на позитивний ефект при використанні аскорбінової кислоти (Абрамян Е., 1990, Силаєва А.М., 1983).

Б.Ф.Бессарабов і Н.К.Сушкова, (1986) обробляли інкубаційні яйця бройлерів 0,1% розчином вітаміну С глибинним методом. Виводимість дослідної партії була на 2,5% більшою порівняно з контролем. Автори стверджують, що обробка яєць з використанням

* Робота виконана під керівництвом д.с.н., професора Іванова В.О.

цього препарату підвищує виводимість і життєздатність курчат і сприяє нормалізації ембріогенезу.

Таким чином, аналіз літературних джерел вказує на необхідність подальших досліджень з вивчення біологічно активних речовин на виводимість і збереженість молодняка с-г птиці, а також пошуку оптимального способу їх введення в яйце.

Експериментальні дослідження були проведені на кафедрі анатомії та фізіології тварин Херсонського державного аграрного університету у сільськогосподарському племінному підприємстві ЗАТ "Чорнобаївське" Білозерського району Херсонської області на птиці кросу "Прогрес", який є кросом, що поєднує високі показники несучості, маси яєць, окупності корму, добрі смакові якості та більш високий приріст живої маси порівняно з іншими кросами, використовуваними для виробництва яєць.

Унаслідок проведених аналітичних і експериментальних досліджень на базі птаховничого підприємства ВАТ Чорнобаївське виявлені оптимальні методи та способи інкубації курячих яєць кросу "Прогрес". Зокрема запропоновано проводити нову технологію передінкубаційної обробки яєць, яка передбачає введення в яйце біологічно – активних речовин (аскорбінова та бурштинова кислоти) за допомогою хімічного провідника – димексиду.

Було апробовано декілька способів передінкубаційної обробки яєць (ін'єкції, зміна тиску, зміна температури, дифузний). Найбільш вагомими результатами виявив дифузний спосіб.

Таблиця 1 – Виводимість курчат залежно від дії біологічно активних речовин

Група	n	Виведено			
		всього, %	кондиційних %	некондиційних %	задохлики %
1. Димексид+ аскорб. кислота 0,15	177	93,0	92,99	0,01	0,02
2. Димексид+бурштинова кислота, 0,1%	177	88,5	88,03	0,47	0,015
3. Димексид + аскорбінова кислота 0,1%+бурштинова кислота 0,1%	177	82,5	82,47	0,03	0,03
4. Контрольна	177	81,0	80,90	0,10	0,02

Установлено (табл. 1), що найбільш суттєвий вплив на виводимість спричинив 0,1% розчин аскорбінової кислоти (на 12% більше від контролю) та 0,1% розчин бурштинової кислоти (на 7,5% більше від контролю).

Таким чином, з метою збільшення виводимості курчат слід за-

проявлять перединкубационную обработку яиц 0,1% раствором аскорбиновой та бурсиновой кислоты за помощью химвещества.

Литература:

1. Абрамян Е., Костанян А. Антистрессор – витамин С. //Птицеводство. - №4. –С. 27-28
2. Акопян В.И. и др. Применение янтарной кислоты для повышения сохранности бройлеров и некоторые показатели липидного обмена //С. науч. Трудов. – Абовян, 1987. –С.20-25
3. Ариков А.Л. Эффективность использования нетрадиционных кормовых средств при производстве мяса бройлеров.//Автореф. дисс. на соиск. уч. ст. докт. биол. наук – Краснодар, 1991 – 54с
4. Астахов В.Г., Трегубов А.Л. Влияние прединкубационной обработки яиц янтарной и щавелевой кислотой на результаты вывода цыплят //Зоотехнические основы интенсификации животноводства, 1988. – с. 79-81
5. Бессарабов Б.Ф., Сушкова Н.К. Глубинная обработка инкубационных яиц при производстве бройлеров // Сб. научн. Трудов, 1985 – С.72 – 74
6. Гордеев В.В., Найденский М.С. Эффективность применения янтарной кислоты в птицеводстве //Сб. науч. ст. инстр. теор. и экспер. биофизики РАН – Пущино, 1996. – С. 91 – 94
7. Кондрашова М.И. и др. Эмбриопротекторное действие янтарной кислоты на потомство животных с гипоксией и герпетической инфекцией /С. науч. инстр. теор. и экспер. биофизики РАН – Пущино, 1996. – С. 120 - 127
8. Лузбарев К.В. Зоогигиеническое обоснование повышения резистентности и продуктивности бройлеров путём использования янтарной кислоты. /Автор. дисс. на соиск. уч. ст. канд. с.-х. наук, 1995. – 16 с.
9. Мудрый И.Н. янтарная кислота - важнейший источник повышения яйценоскости кур. //Кральские нивы. 1970. - №9. – С. 59 – 61.
10. Нестеров В.В. обработка инкубационных яиц янтарной кислотой и парааминобензойной кислотой //Всерос. конф. мол. уч. и асп. по птицевод: Сергиев Посад. – 23 мая 1996. – Тез. докл. Сергиев Посад, 1996. – 5с.
11. Силаева А.М. Эффективность антистрессовых добавок при выращивании петушков – бройлеров при различной плотности посадки //Тр. ВСХИЗО. – М., 1983. – С.70 – 73
12. Сушкова Н.К. Особенности эмбриогенеза бройлеров в зависимости от прединкубационной обработки //Науч. основы повыш. продуктивности с.-х. птицы, 1987. –С.50 – 53.
13. Чугунов А.И. Использование янтарной кислоты для профилактики стрессов у молодняка кур //Перед. науч. произв. опыт в птицеводстве: Экспресс информ. ВНИИТИП, Сергиев Посад, 1997. –№2. – 21с.
14. Чугунова И. Применение янтарной и лимонной кислот для повышения резистентности птицы// Перед. науч. произв. опыт в птицеводстве: Экспресс информ. ВНИИТИП, Сергиев Посад. – 1997. –№2. – 22с